

Wydanie tymczasowe

WYROK TRYBUNAŁU (pięta izba)

z dnia 11 lipca 2018 r.(*)

Uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego – Zabezpieczenie społeczne – Rozporządzenie (WE) nr 883/2004 – Artykuły 11 i 12 oraz art. 76 ust. 6 – Rozporządzenie (WE) nr 987/2009 – Artykuł 5 – Delegowanie pracownika – Objęcie systemem zabezpieczenia społecznego – Zwalczanie oszustw – Zażalenie A1 – Odmowa uznania przez państwo członkowskie wykonywania działalności zawodowej w przypadku oszustwa lub nadużycia

W sprawie C-356/15

mającej za przedmiot skargi o stwierdzenie, na podstawie art. 258 TFUE, uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, wniesionej w dniu 13 lipca 2015 r.,

Komisja Europejska, reprezentowana przez D. Martina, działającego w charakterze pełnomocnika, z adresem do doręczenia w Luksemburgu,

strona skarżąca,

popierana przez:

Irlandia, reprezentowana przez E. Creedon, M. Browne i G. Hodge oraz A. Joyce'a, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez C. Tolanda, BL,

interwenient,

przeciwko

Królestwu Belgii, reprezentowanemu przez L. Van den Broeck oraz M. Jacobs, działające w charakterze pełnomocników, wspierane przez P. Paepe'a, avocat,

strona pozwana,

TRYBUNAŁ (pięta izba),

w składzie: J.L. da Cruz Vilaça, prezes izby, E. Levits A. Borg Barthet, M. Berger (sprawozdawca) i F. Biltgen, sędziowie,

rzecznik generalny: H. Saugmandsgaard Øe,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

podjęwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

1 W skardze Komisja Europejska zwraca się do Trybunału o stwierdzenie, że uchwalając art. 23 i 24 ustawy programowej z dnia 27 grudnia 2012 r. (*Moniteur belge* z dnia 31 grudnia 2012 r., s. 88860, zwanej dalej „ustawą programową”), Królestwo Belgii uchybiło zobowiązaniom ciążącym na nim na mocy art. 11 i 12 oraz art. 76 ust. 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. 2004, L 166, s. 1; sprostowanie Dz.U. 2004, L 200, s. 1), zmienionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 465/2012 z dnia 22 maja 2012 r. (Dz.U. 2012, L 149, s. 45) (zwanego dalej „rozporządzeniem nr 883/2004”), art. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 (Dz.U. 2009, L 284, s. 1) i decyzji nr A1 Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego z dnia 12 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia procedury dialogu i concyliacji w zakresie ważności dokumentów, określenia ustawodawstwa właściwego oraz udzielania świadczeń na mocy rozporządzenia nr 883/2004 (Dz.U. 2010, C 106, s. 1, zwanej dalej „decyzją A1”).

Ramy prawne

Prawo Unii

Rozporządzenie nr 883/2004

2 Motywy 5, 8, 15 i 17 rozporządzenia nr 883/2004 stanowią:

„(5) Niezbędne jest, w ramach takiej koordynacji, zagwarantowanie we Wspólnocie równego traktowania zainteresowanych osób na podstawie różnych ustawodawstw krajowych.

[...]

(8) Ogólna zasada równego traktowania ma szczególne znaczenie dla pracowników, którzy nie mają miejsca zamieszkania w państwie członkowskim ich zatrudnienia, w tym z pracownikami przygranicznymi.

[...]

(15) Niezbędne jest poddanie osób przemieszczających się we Wspólnocie system[owi] zabezpieczenia społecznego tylko jednego państwa członkowskiego w celu uniknięcia zbiegu mających tu zastosowanie przepisów ustawodawstw krajowych oraz komplikacji, które mogłyby z tego wynikać.

[...]

(17) Aby jak najbardziej skutecznie zagwarantować równość traktowania wszystkich osób pracujących na terytorium państwa członkowskiego, stosowne jest uznanie, jako ogóln[ej] zasad[ę], że ustawodawstwem mającym zastosowanie jest ustawodawstwo państwa członkowskiego, w którym zainteresowana osoba wykonuje swoją pracę jako pracownik najemny lub na własny rachunek.

3 Artykuł 11 wspomnianego rozporządzenia, zatytułowany „Zasady ogólne”, w ust. 1 i 3 stanowi:

„1. Osoby, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, podlegają ustawodawstwu tylko

jednego państwa członkowskiego. Ustawodawstwo takie określone jest zgodnie z przepisami niniejszego tytułu.

[...]

3. Zgodnie z przepisami art. 12 do 16:

a) osoba wykonująca w państwie członkowskim pracę najemną lub pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego państwa członkowskiego;

[...]”.

4 Artykuł 12 tego rozporządzenia, zatytułowany „Zasady szczególne”, przewiduje w ust. 1:

„Osoba, która wykonuje działalność jako pracownik najemny w państwie członkowskim w imieniu pracodawcy, który normalnie prowadzi tam swoją działalność, a która jest delegowana przez tego pracodawcę do innego państwa członkowskiego do wykonywania pracy w imieniu tego pracodawcy, nadal podlega ustawodawstwu pierwszego państwa członkowskiego, pod warunkiem że przewidywany czas takiej pracy nie przekracza 24 miesięcy i że osoba ta nie jest wysłana, by zastąpić inną delegowaną osobę”.

5 W art. 76 rozporządzenia nr 883/2004, zatytułowanym „Współpraca”, ust. 6 stanowi:

„W przypadku trudności z wykadnię lub stosowaniem niniejszego rozporządzenia, które mogłyby zagrazać prawom objętej nim osoby, instytucja właściwego państwa członkowskiego lub państwa członkowskiego zamieszkania zainteresowanego skontaktuje się z instytucją lub instytucjami zainteresowanego lub zainteresowanych państw członkowskich. Jeżeli w rozsądnym terminie nie uda się znaleźć rozwiązania, zainteresowane władze mogą poprosić o interwencję Komisji Administracyjnej”.

Rozporządzenie nr 987/2009

6 Motyw 2 rozporządzenia nr 987/2009 stanowi:

„bardziej i skuteczniejsza współpraca między instytucjami zabezpieczenia społecznego jest głównym warunkiem, aby osoby objęte rozporządzeniem (WE) nr 883/2004 mogły korzystać ze swoich praw w sposób możliwie szybki i optymalny”.

7 Artykuł 5 wspomnianego rozporządzenia, zatytułowany „Wartość prawna dokumentów i dowodów potwierdzających wydanych w innym państwie członkowskim” przewiduje:

„1. Dokumenty wydane przez instytucję państwa członkowskiego do celów stosowania rozporządzenia podstawowego i rozporządzenia wykonawczego, stanowiące poświadczenie sytuacji danej osoby oraz dowody potwierdzające, na podstawie których zostały wydane te dokumenty, są akceptowane przez instytucje pozostałych państw członkowskich tak długo, jak długo nie zostaną wycofane lub uznane za nieważne przez państwo członkowskie, w którym zostały wydane.

2. W razie pojawienia się wątpliwości co do ważności dokumentu lub dochodności [prawidłowości] przedstawienia okoliczności, na których opierają się informacje zawarte w tym dokumencie, instytucja państwa członkowskiego, która otrzymuje dokument, zwraca się do instytucji, która ten dokument wydała, o niezbędną wyjaśnienia oraz, w stosownych przypadkach, o wycofanie tego dokumentu. Instytucja wydająca dokument ponownie rozpatruje podstawy jego wystawienia i w stosownych przypadkach wycofuje go.

3. Zgodnie z ust. 2 w razie pojawienia się wątpliwości w odniesieniu do informacji przedstawionych przez zainteresowanych, do ważności dokumentu lub dowodów potwierdzających lub do dochodności [prawidłowości] przedstawienia okoliczności, na których opierają się zawarte w nim informacje, instytucja miejsca pobytu lub zamieszkania przystępuje, w zakresie, w jakim jest to możliwe, na wniosek instytucji właściwej, do niezbędnej weryfikacji tych informacji lub dokumentów.

4. Jeżeli zainteresowane instytucje nie osiągnęły porozumienia, sprawa może zostać przedstawiona Komisji Administracyjnej przez właściwe władze, nie wcześniej jednak niż w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku przez instytucję, która otrzymała dokument. Komisja Administracyjna stara się pogodzić rozbieżne opinie w terminie sześciu miesięcy od dnia, w którym przedstawiono jej sprawę”.

8 Artykuł 6 rozporządzenia nr 987/2009, zatytułowany „Tymczasowe stosowanie ustawodawstwa i tymczasowe przyznawanie świadczeń”, w ust. 1 stanowi:

„O ile rozporządzenie wykonawcze nie stanowi inaczej, w przypadku rozbieżności opinii pomiędzy instytucjami lub władzami dwóch lub więcej państw członkowskich w odniesieniu do określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa zainteresowany tymczasowo podlega ustawodawstwu jednego z tych państw członkowskich, przy czym ustawodawstwo to jest określone w następującej kolejności:

a) ustawodawstwo państwa członkowskiego, w którym osoba ta rzeczywiście wykonuje pracę najemną lub pracę na własny rachunek, o ile praca najemna lub praca na własny rachunek jest wykonywana tylko w jednym z państw członkowskich;

[...]”.

9 Decyzja A1 ustanawia procedurę dialogu i koncyliacji, w przypadku gdy istnieje wątpliwość co do ważności dokumentu lub prawidłowości dowodów potwierdzających albo gdy istnieje rozbieżność opinii między państwami członkowskimi w zakresie ustalenia ustawodawstwa właściwego lub określenia instytucji, która powinna udzielić świadczenia.

Prawo belgijskie

10 Ustawa programowa w rozdziale 1 tytułu 3 „Oszustwa w stosunku do systemu zabezpieczenia społecznego i prawidłowe stosowanie ustawy” zawiera przepisy dotyczące zwalczania oszustw związanych z delegowaniem. Sekcja druga tego rozdziału, zatytułowana „nadużycie prawa”, zawiera art. 22–25 ustawy programowej.

11 Artykuł 22 tej ustawy przewiduje:

„W rozumieniu niniejszego rozdziału rozumie się przez:

1° »Europejskie rozporządzenia koordynacyjne«:

- a) tytu? II rozporz?dzenia Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia spo?ecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczaj?cych si? we Wspólnocie[(Dz.U. 1971, L 149, s.2)];
- b) tytu? III rozporz?dzenia Rady (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporz?dzenia [nr 1408/71 (Dz.U. 1972, L 74, s.1)];
- c) rozporz?dzenie Rady (WE) nr 859/2003 z dnia 14 maja 2003 r. rozszerzaj?ce przepisy rozporz?dzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporz?dzenia (EWG) nr 574/72 na obywateli pa?stw trzecich, którzy nie s? jeszcze obj?ci tymi przepisami wy?cznie ze wzgl?du na ich obywatelstwo [(Dz.U. 2003, L 124, s.1)];
- d) tytu? II rozporz?dzenia [...] nr 883/2004 [...];
- e) tytu? II rozporz?dzenia [...] nr 987/2009 [...];
- f) rozporz?dzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1231/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. rozszerzaj?ce rozporz?dzenie (WE) nr 883/2004 i rozporz?dzenie (WE) nr 987/2009 na obywateli pa?stw trzecich, którzy nie s? jeszcze obj?ci tymi rozporz?dzeniami jedynie ze wzgl?du na swoje obywatelstwo [(Dz.U. 2010, L 344, s. 1)];

2° »Przewodnik praktyczny«: przewodnik praktyczny s?u??cy okre?leniu ustawodawstwa maj?cego zastosowanie do pracowników na terytorium Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii, opracowany przez Komisj? Administracyjn?;

3° »Komisj? Administracyjn?«: Komisj? Administracyjn? ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Spo?ecznego,
[...].

12 Artyku? 23 ustawy programowej przewiduje:

„Stanowi nadu?ycie dotycz?ce przepisów maj?cych na celu okre?lenie ustawodawstwa w?a?ciwego w europejskich rozporz?dzeniach koordynacyjnych stosowanie wobec pracownika najemnego lub osoby pracuj?cej na w?asny rachunek przepisów rozporz?dze? koordynacyjnych do sytuacji, w której warunki okre?lone w rozporz?dzeniach i wyja?nione w przewodniku praktycznym lub w decyzjach Komisji Administracyjnej nie by?y przestrzegane w celu uchylecia si? od stosowania belgijskiego ustawodawstwa w dziedzinie zabezpieczenia spo?ecznego, które musia?yby zosta? zastosowane do tej sytuacji, gdyby by?y przestrzegane ww. przepisy wykonawcze i administracyjne”.

13 Artyku? 24 ustawy programowej przewiduje:

„§1. W przypadku gdy s?d krajowy, instytucja publiczna zabezpieczenia spo?ecznego lub inspektor socjalny stwierdzi nadu?ycie, o którym mowa w niniejszym rozdziale, dany pracownik najemny lub dana osoba pracuj?ca na w?asny rachunek b?dzie podlega? belgijskiemu ustawodawstwu z zakresu zabezpieczenia spo?ecznego, je?li ustawodawstwo to powinno by?o zosta? stosowane zgodnie z przepisami wykonawczymi i administracyjnymi przytoczonymi w art. 22.

§2. Belgijskie ustawodawstwo w zakresie zabezpieczenia spo?ecznego b?dzie mia?o zastosowanie od pierwszego dnia, w którym spe?nione s? warunki jego stosowania, z uwzgl?dnieniem terminów przedawnienia przewidzianych w art. 42 akapit pierwszy zdanie drugie

loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs [ustawy z dnia 27 czerwca 1969 r. zmieniające rozporządzenie z mocy ustawy z dnia 28 grudnia 1944 r. dotyczące zabezpieczenie społeczne pracowników] i art. 16 arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants [rozporządzenia królewskiego nr 38 z dnia 27 lipca 1967 r. w sprawie organizacji statusu socjalnego pracowników pracujących na własny rachunek”.

14 Artykuł 25 ustawy programowej przewiduje:

„Przedstawienie dowodów nadużycia, o którym mowa w art. 23, należy do instytucji lub inspektora, która lub który powołuje się na to nadużycie”.

Postępowanie poprzedzające wniesienie skargi

15 W dniu 21 listopada 2013 r. Komisja skierowała do Królestwa Belgii wezwanie do usunięcia uchybienia dotyczące niezgodności art. 23 i 24 ustawy programowej z art. 11 i 12, a także z art. 76 ust. 6 rozporządzenia nr 883/2004 i z art. 5 rozporządzenia nr 987/2009, jak również z decyzją A1.

16 W piśmie tym Komisja zarzuciła Królestwu Belgii, że państwo to uchwaliło wspomniane art. 23 i 24 upoważniające właściwe organy krajowe do obowiązkowego objęcia, w sposób jednostronny i bez konieczności przeprowadzenia procedury dialogu i koncyliacji przewidzianej w tych rozporządzeniach, krajowym ustawodawstwem z zakresu zabezpieczenia pracownika delegowanego podlegającego już systemowi zabezpieczenia społecznego w państwie członkowskim, w którym jego prawodawca zwykle wykonuje swoją działalność, z tego względu, że wydanie przez instytucję zabezpieczenia społecznego tego ostatniego państwa członkowskiego dokumentu potwierdzającego objęcie systemem zabezpieczenia społecznego tego państwa (zwanego dalej „zaświadczeniem A1”) na mocy rozporządzeń nr 883/2004 i 987/2009 stanowi nadużycie prawa.

17 Pismem z dnia 20 stycznia 2014 r. Królestwo Belgii odpowiedziało na wezwanie do usunięcia uchybienia z dnia 21 listopada 2013 r., powołując się w szczególności na sentencję *fraus omnia corrumpit* oraz na zakaz nadużycia prawa jako zasady ogólne pozwalające państwom członkowskim na przyjęcie przepisów krajowych stanowiących odstępstwo od prawa wtórnego Unii.

18 Ponadto rząd belgijski stwierdził, że rozporządzenia nr 883/2004 i 987/2009 umożliwiają państwom członkowskim przyjęcie środków jednostronnych, takich jak przewidziane w art. 23 i 24 ustawy programowej, w przypadku gdy te państwa członkowskie uważają, że stosowanie tych rozporządzeń prowadzi do oszustw i nadużycia prawa.

19 W dniu 25 września 2014 r. Komisja notyfikowała Królestwu Belgii uzasadnioną opinię, na którą państwo to odpowiedziało pismem z dnia 24 listopada 2014 r., w którym Komisja została między innymi poinformowana o czasowym zawieszeniu stosowania środków przewidzianych w art. 23 i 24 ustawy programowej ze względu na zawieszę postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.

20 Nieusatysfakcjonowana tą odpowiedzią Komisja wniosła skargę w niniejszej sprawie.

21 Postanowieniem prezesa Trybunału z dnia 10 listopada 2015 r. Irlandia została dopuszczona do sprawy w charakterze interwenienta popierającego zdania Komisji.

W przedmiocie skargi

W przedmiocie dopuszczalności skargi

W przedmiocie dopuszczalności skargi w całości

– Argumentacja stron

22 Tytułem podania głównego Królestwo Belgii podnosi niedopuszczalność skargi w całości z tego względu, że Komisja nie przedstawiła dowodu na istnienie zarzucanego Królestwu Belgii uchybienia, a w szczególności braku możliwości interpretowania i stosowania spornych przepisów ustawy programowej zgodnie z przepisami prawa Unii, podczas gdy w odpowiedzi na uzasadnioną opinię państwo to przedstawiło tak możliwości.

23 Poza tym zdaniem Królestwa Belgii twierdzenie Komisji, że art. 24 ustawy programowej wyrażone jest sprzeczne z art. 11 i 12, a także z art. 76 ust. 6 rozporządzenia nr 883/2004 i art. 5 rozporządzenia nr 987/2009, nie ma poparcia.

24 Komisja wnosi o oddalenie zarzutu niedopuszczalności.

– Ocena Trybunału

25 Prawdą jest, iż zgodnie z utrwalonym orzecznictwem ciżby wykazania zarzucanego państwu uchybienia spoczywa na Komisji. To do niej bowiem należy dostarczenie Trybunałowi dowodów koniecznych do zweryfikowania przez siebie istnienia tego uchybienia, przy czym Komisja nie może opierać się na jakimkolwiek domniemaniu (wyrok z dnia 4 września 2014 r., Komisja/Francja, C-237/12, EU:C:2014:2152, pkt 32).

26 Jednakże pytanie, czy Komisja wykazała istnienie uchybienia, nie należy do zakresu badania dopuszczalności skargi, lecz jej zasadności (wyrok z dnia 4 czerwca 2015 r., Komisja/Polska, C-678/13, nieopublikowany, EU:C:2015:358, pkt 18 i przytoczone tam orzecznictwo).

27 W związku z tym podniesiony przez Królestwo Belgii zarzut niedopuszczalności skargi w całości jest nieuzasadniony i należy go oddalić.

W przedmiocie niedopuszczalności zarzutów dotyczących naruszenia art. 11 rozporządzenia nr 883/2004, art. 5 rozporządzenia nr 987/2009 i decyzji A1

– Argumentacja stron

28 Tytułem ewentualnym Królestwo Belgii podnosi, w pierwszej kolejności, że zarzut dotyczący naruszenia art. 11 rozporządzenia nr 883/2004 jest nieprecyzyjny, ponieważ skarga nie pozwala na jasne stwierdzenie, czy zarzut dotyczy tego art. 11 w całości, czy też wyłącznie ustępu 1 tego artykułu. W każdym wypadku Komisja nie przedstawiła żadnego szczególnego, konkretnego ani spójnego argumentu związanego z tym art. 11 ust. 1.

29 W drugiej kolejności Królestwo Belgii podnosi, że argumenty przytoczone przez skarżycę w skardze w celu uzasadnienia zarzutu dotyczącego naruszenia art. 5 rozporządzenia nr 987/2009 odnoszą się wyłącznie do ust. 1 tego artykułu. Komisja zbyt późno wywiodła w replice naruszenie art. 5 ust. 2–4 rozporządzenia nr 987/2009 z naruszenia art. 76 ust. 6 rozporządzenia nr 883/2004.

30 W trzeciej kolejności, w odniesieniu do zarzutu dotyczącego naruszenia decyzji A1, Królestwo Belgii podnosi, że Komisja ograniczyła się w skardze do wskazania tej decyzji, nie wyjaśniając powodów, dla których doszło do naruszenia.

31 Komisja wnosi o oddalenie zarzutu niedopuszczalności.

– *Ocena Trybunału*

32 Należy stwierdzić, że z art. 120 lit. c) regulaminu postępowania przed Trybunałem i z odnoszącego się do tego przepisu utrwalonego orzecznictwa wynika, że każda skarga wszczynająca postępowanie powinna zawierać wyraźne i precyzyjne określenie przedmiotu sporu oraz przedstawienie zarzutów umożliwiającej stronie pozwanej przygotowanie obrony, a Trybunałowi – dokonanie kontroli. Wynika z tego, że istotne okoliczności faktyczne i prawne, na których opiera się skarga, muszą wynikać w sposób spójny i zrozumiały z tekstu samej skargi oraz że dane w niej zawarte powinny być sformułowane w sposób pozbawiony dwuznaczności w celu uniknięcia orzekania przez Trybunał ultra petita lub z pominięciem któregoś zarzutu (zob. podobnie wyrok z dnia 2 czerwca 2016 r., Komisja/Niderlandy, C-233/14, EU:C:2016:396, pkt 32, 34 i przytoczone tam orzecznictwo).

33 Trybunał orzekł te, że skarga wniesiona na podstawie art. 258 TFUE powinna przedstawiać zarzuty w sposób spójny i precyzyjny, aby umożliwić państwu członkowskiemu oraz Trybunałowi dokądne zapoznanie się z zakresem zarzucanego danemu państwu naruszenia prawa Unii, co jest niezbędnym warunkiem możliwości podjęcia przez to państwo skutecznej obrony oraz zbadania przez Trybunał istnienia zarzucanego temu państwu uchybienia (wyrok z dnia 2 czerwca 2016 r., Komisja/Niderlandy, C-252/14, EU:C:2016:396, pkt 33 i przytoczone tam orzecznictwo).

34 W szczególności skarga Komisji powinna zawierać spójne i szczegółowe przedstawienie powodów, które doprowadziły ją do przekonania, iż dane państwo członkowskie uchybiło któremuś ze zobowiązań ciążących na nim na mocy traktatów (wyrok z dnia 2 czerwca 2016 r., Komisja/Niderlandy, C-233/14, EU:C:2016:396, pkt 35 i przytoczone tam orzecznictwo).

35 W niniejszym przypadku skarga Komisji spełnia wymogi orzecznictwa przypomnianego w poprzednich punktach.

36 W odniesieniu w pierwszej kolejności do dopuszczalności zarzutu dotyczącego naruszenia art. 11 rozporządzenia nr 883/2004, zarówno z punktu widzenia skargi, jak i z zarzutów w niej przedstawionych jednoznacznie wynika, że przedmiotem skargi Komisji jest niezgodność art. 23 i 24 ustawy programowej z kilkoma przepisami prawa Unii dotyczącymi delegowania pracowników. Sytuacja pracowników delegowanych jest przedmiotem art. 12 ust. 1 tego rozporządzenia, który wprowadza w życie w odniesieniu do tej kategorii pracowników zasadę rzędzącą wspomnianym rozporządzeniem, zgodnie z którą osoby objęte zakresem stosowania tego rozporządzenia podlegają ustawodawstwu tylko jednego państwa członkowskiego. Zasada ta została ustanowiona w art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004. Artykuł 11 ust. 2–5 rozporządzenia nr 883/2004 nie dotyczy sytuacji pracowników delegowanych.

37 O ile prawdą jest, że w skardze Komisja odniosła się w sposób ogólny do art. 11 wspomnianego rozporządzenia, o tyle należy stwierdzić, że skarga ta zawiera jasne przedstawienie okoliczności faktycznych i prawnych, na których jest oparta. Zarówno z postępowania poprzedzającego wniesienie skargi, a w szczególności z uzasadnionej opinii skierowanej przez Komisję do Królestwa Belgii, jak i z przedstawienia ram prawnych i uzasadnienia skargi wynika, że zarzucane Królestwu Belgii uchybienie, w zakresie, w jakim odnosi

si? do tego artyku?u, dotyczy tylko ust?pu 1 tego artyku?u.

38 Ponadto z pism z?o?onych przez Królestwo Belgii wynika, ?e odpowiedzia?o ono na zarzut dotycz?cy uchybienia art. 11 ust. 1 rozporz?dzenia nr 883/2004. W konsekwencji jest oczywiste, ?e Królestwo Belgii nie mo?e w sposób uzasadniony myli? si? co do faktu, i? zarzuty Komisji dotycz?y ust?pu 1 tego artyku?u, i ?e mog?o ono w sposób skuteczny odpowiedzie? na te zarzuty.

39 W drugiej kolejno?ci, w odniesieniu do dopuszczalno?ci zarzutu dotycz?cego naruszenia art. 5 rozporz?dzenia nr 987/2009 nale?y przypomnie?, ?e art. 76 ust. 6 rozporz?dzenia nr 883/2004 nak?ada na pa?stwa cz?onkowskie ogólny obowi?zek współpracy w przypadku trudno?ci z wyk?adni? lub stosowaniem tego ostatniego rozporz?dzenia, w tym poprzez zwrócenie si? do Komisji Administracyjnej.

40 Artyku? 5 ust. 1 rozporz?dzenia nr 987/2009 stanowi, ?e dokumenty wydane przez instytuc? pa?stwa cz?onkowskiego do celów stosowania rozporz?dze? nr 883/2004 i 987/2009 stanowi?ce po?wiadczenie sytuacji danej osoby oraz dowody potwierdzaj?ce, na podstawie których zosta?y wydane te dokumenty, s? akceptowane przez instytucje pozosta?ych pa?stw cz?onkowskich. Artyku? 5 ust. 2–4 rozporz?dzenia nr 987/2009 opisuje procedur? dialogu i koncyliacji pomi?dzy danymi instytucjami, jaka musi by? przestrzegana przez pa?stwo cz?onkowskie, które ?ywi w?tpliwo?ci co do wa?no?ci tych dokumentów lub prawid?owo?ci przedstawienia okoliczno?ci, na których opieraj? si? informacje zawarte w tych dokumentach. Te ostatnie przepisy precyzuj? zatem tre?? ogólnego obowi?zku współpracy pomi?dzy w?a?ciwymi instytucjami pa?stw cz?onkowskich, przewidzianego w art. 76 ust. 6 rozporz?dzenia nr 883/2004.

41 W tym zakresie nale?y stwierdzi?, ?e Komisja w pkt 10 skargi przypomnia?a tre?? art. 5 ust. 1 rozporz?dzenia nr 987/2009, a tak?e tre?? art. 76 ust. 6 rozporz?dzenia nr 883/2004. Poza tym z przedstawienia ram prawnych i uzasadnienia skargi jednoznacznie wynika, ?e Królestwu Belgii zarzuca si? uchybienie ci???cego na nim zobowi?zania przestrzegania zasad ustanowionych w art. 76 ust. 6 rozporz?dzenia nr 883/2004, sprecyzowanych w art. 5 rozporz?dzenia nr 987/2009. Wreszcie zarówno z dokumentów przes?anych w toku post?powania poprzedzaj?cego wniesienie skargi, w szczególno?ci z uzasadnionej opinii skierowanej przez Komisj? do Królestwa Belgii, jak i ze skargi Komisji wynika, ?e instytucja ta powo?uje si? na uchybienie przez to pa?stwo cz?onkowskie zobowi?zaniom ci???cym na tym pa?stwie cz?onkowskim na mocy art. 5 rozporz?dzenia nr 987/2009 w ca?o?ci.

42 W konsekwencji jest oczywiste, po pierwsze, ?e Królestwo Belgii, które nie mog?o w sposób uzasadniony pomyli? si? co do przedmiotu zarzutów Komisji, w zakresie, w jakim zarzuty te odnosi?y si? do art. 5 wspomnianego rozporz?dzenia w ca?o?ci, by?o w stanie odpowiedzie? na nie w sposób u?yteczny, a po drugie, ?e argument dotycz?cy zwi?zku ??cz?cego ten przepis z art. 76 ust. 6 rozporz?dzenia nr 883/2004 nie zosta? podniesiony zbyt pó?no.

43 W trzeciej kolejno?ci, w odniesieniu do dopuszczalno?ci zarzutu dotycz?cego naruszenia decyzji A1 nale?y stwierdzi?, ?e w pkt 11 skargi Komisja, przytaczaj?c orzecznictwo Trybuna?u dotycz?ce za?wiadczenia A1, opisuje jego cel i zakres. Poza tym z badania wszystkich argumentów przedstawionych w tej skardze, w szczególno?ci z jej pkt 10–12 wynika, ?e Komisja wyja?ni?a powody, dla których zarzuca temu pa?stwu cz?onkowskiemu, ?e naruszy?o procedury przewidziane w decyzji A1.

44 Z powy?szego wynika, ?e podniesiony przez Królestwo Belgii zarzut niedopuszczalno?ci zarzutów dotycz?cych naruszenia art. 11 rozporz?dzenia nr 883/2004, art. 5 rozporz?dzenia nr 987/2009 i decyzji A1 jest bezzasadny i nale?y go oddali?.

45 Tym samym skarga jest dopuszczalna.

Co do istoty

Argumentacja stron

46 Komisja przypomina na wstępie w swojej skardze, że art. 11 rozporządzenia nr 883/2004 ustanawia podstawowe zasady, zgodnie z którymi osoby, do których ma ono zastosowanie, podlegają co do zasady ustawodawstwu jednego państwa członkowskiego. W odniesieniu do pracowników delegowanych Komisja podkreśla, że podlegają oni zgodnie z zasadami ustanowionymi w art. 12 rozporządzenia nr 883/2004 ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym wykonują zwykle swoją działalność, przy czym to ostatnie wydaje wspomnianym pracownikom zaświadczenie A1, którego celem jest potwierdzenie ich statusu ubezpieczonego w tym państwie członkowskim.

47 W tym zakresie Komisja podnosi, że art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 987/2009 przewiduje, że dokumenty sporządzone przez właściwy organ państwa członkowskiego są akceptowane przez inne państwa członkowskie tak długo, jak długo nie zostaną wycofane lub uznane za nieważne przez państwo członkowskie, w którym zostały wydane.

48 Komisja dodaje, że art. 76 rozporządzenia nr 883/2004 przewiduje, że w przypadku trudności w zakresie wykąadni lub stosowania tego rozporządzenia, które mogą podważyć prawa osób objętych zakresem ich stosowania, właściwa instytucja państwa członkowskiego oddelegowania kontaktuje się z właściwą instytucją państwa członkowskiego pochodzenia, a w przypadku gdy w rozsądnym terminie nie uda się znaleźć rozwiązania, może ona zwrócić się do Komisji Administracyjnej.

49 Poza tym Trybunał potwierdził w wyroku z dnia 26 stycznia 2006 r., *Herbosch Kiere* (C-2/05, EU:C:2006:69, pkt 24, 25), że zaświadczenie A1, w zakresie, w jakim tworzy domniemanie zgodności z prawem przynależności pracowników delegowanych do systemu zabezpieczenia społecznego państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę przedsiębiorstwo delegujące tych pracowników, jest wiążące dla właściwej instytucji państwa członkowskiego, do którego są delegowani ci pracownicy, i w sposób konieczny prowadzi do tego, że system tego ostatniego państwa członkowskiego nie może mieć zastosowania.

50 Zdaniem Komisji z orzecznictwa tego wynika, że uchwalenie art. 23 i 24 ustawy programowej jest sprzeczne z art. 11, 12 i 76 rozporządzenia nr 883/2004 oraz z art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 987/2009, rozumianych zgodnie z wykąadni Trybunału.

51 W odniesieniu do argumentu Królestwa Belgii podniesionego w toku postępowania poprzedzającego wniesienie skargi, zgodnie z którym to państwo członkowskie jest zobowiązane do przyjęcia wspomnianych przepisów krajowych ze względu na wymogi wynikające z sentencji *fraus omnia corrumpit* i z ogólnej zasady zakazu nadużycia prawa, Komisja utrzymuje, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału w przypadku podejrzenia dotyczącego zachowania stanowiącego nadużycie lub oszustwo państwa członkowskie podlegają istotnym ograniczeniom. I tak w celu odmówienia obywatelom Unii korzystania z przepisów prawa Unii sądy państwa członkowskiego powinny nie tylko uwzględnić stanowiące nadużycie lub oszustwo zachowania w każdym indywidualnym przypadku, ale także opierać się na obiektywnych elementach i oceniać takie zachowania z uwzględnieniem celów wyznaczonych w danych przepisach prawa Unii.

52 Tymczasem Komisja podnosi, że przepisy wspomniane w pkt 50 niniejszego wyroku regulują w sposób precyzyjny i szczegółowy zasady współpracy w przypadku podejrzenia

oszustwa lub nadużycia, tak że nie należy odstąpić od tych przepisów prawa Unii na podstawie zasady *fraus omnia corrumpit*.

53 Ponadto zdaniem tej instytucji ogólna zasada pewności prawa wymaga, by zażwiadczenie A1 – tak długo, jak długo nie zostanie wycofane lub uznane za nieważne przez organy państwa członkowskiego, w którym zostało wydane – wiążało instytucje zabezpieczenia społecznego i sądy państwa członkowskiego, do którego są delegowani dani pracownicy, w zakresie, w jakim potwierdza ono przynależność tych pracowników do systemu zabezpieczenia społecznego państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę ich przedsiębiorstwo. Jednostronne przyjęcie art. 23 i 24 ustawy programowej naruszałoby te zasady, a także ustanowione w art. 4 ust. 3 TUE zasady lojalnej współpracy pomiędzy państwami członkowskimi.

54 Z tych samych względów Komisja odrzuca argument Królestwa Belgii, zgodnie z którym sam fakt, że rozporządzenia nr 883/2004 i 987/2009 ustanowiły specjalne procedury dialogu i koncyliacji w przypadku podejrzenia o oszustwo lub nadużycie, nie może pozbawić państw członkowskich możliwości zwalczania tych oszustw i nadużyć za pomocą innych środków.

55 Irlandia, która interweniowała na poparcie tezy Komisji, podkreśla w szczególności, że wspomniane rozporządzenia ustanawiają system wyznaczenia ustawodawstwa właściwego, który jest zgodny z zasadą pewności prawa i opiera się na zasadzie stosowania ustawodawstwa tylko jednego państwa członkowskiego i uznaniu zażwiadczenia A1. Ponadto został przewidziany system rozstrzygania sporów.

56 W odniesieniu do zasady *fraus omnia corrumpit* Irlandia podnosi, że taka ogólna zasada prawa Unii – oprócz tego, że narusza zasadę pewności prawa – nie pozwala na wykluczenie wyraźnych i jednoznacznych przepisów, w przypadku gdy nie zakwestionowano ich ważności.

57 W odpowiedzi na skargę Królestwo Belgii na wstępie wyjaśnia, że zdefiniowane w art. 23 ustawy programowej pojęcie „nadużycia dotyczącego przepisów mających na celu określenie ustawodawstwa właściwego w europejskich rozporządzeniach koordynacyjnych” zawiera element materialny i element zamiaru.

58 Za „oszustwa” uznaje się przykładowo wydawanie fałszywych zażwiadczeń A1, delegowanie rezydentów belgijskich po zakończeniu okresu podlegania belgijskiemu systemowi zabezpieczenia społecznego, nieprzerwane oddelegowanie, którego czas trwania przekracza maksymalny okres 24 miesięcy, a także całkowity brak bezpośredniego związku pomiędzy pracownikiem delegowanym a jego pracodawcą, a także sytuacje opisane w przewodniku praktycznym, o którym mowa w art. 22 ustawy programowej.

59 W takich sytuacjach należy udowodnić na podstawie art. 23 ustawy programowej wolę „uchylenia się od belgijskiego ustawodawstwa z zakresu zabezpieczenia społecznego, które powinno być zastosowane do tej sytuacji, gdyby prawidłowo przestrzegano przepisów wykonawczych i administracyjnych”. Natomiast nie są objęte tym artykułem przypadki optymalizacji socjalnej, a także przypadki, w których zażwiadczenia A1 zawierają jedynie zwykłe błędne rzeczowe.

60 Królestwo Belgii wyjaśnia poza tym, że dowód nadużycia w rozumieniu art. 24 ust. 1 ustawy programowej można przedstawić dopiero po zbadaniu w każdym indywidualnym przypadku elementów obiektywnych.

61 Królestwo Belgii twierdzi zatem, że art. 23 i 24 ustawy programowej mają zastosowanie tylko w rzadkich przypadkach, w których właściwym organom lub sądom belgijskim udaje się wykryć przypadek oszustwa, które doprowadziło do wydania zażwiadczenia A1, przy czym nie

były przestrzegane przepisy rozporządzeń nr 883/2004 i 987/2009, w zamiarze uniknięcia podlegania ustawodawstwu krajowemu w państwie na mocy tych przepisów, czyli ustawodawstwu belgijskiemu. Tak więc twierdzenie Komisji, zgodnie z którym sporne przepisy mają na celu unieważnienie zaświadczenia A1, jest nieprawdziwe.

62 Królestwo Belgii podnosi także, że ponieważ dialog pomiędzy państwami członkowskimi dotyczący wycofania zaświadczeń A1 nie funkcjonuje w sposób satysfakcjonujący, to z uwagi na bardzo podstawowe i fragmentaryczne istniejące ramy konieczne jest posiadanie skutecznych środków w celu zwalczania oszustw.

63 Przypominając następnie znaczenie zasady ustanowionej w art. 11 ust. 3 lit. a) rozporządzenia nr 883/2004, zgodnie z którym ustawodawstwem państwa jest ustawodawstwo państwa miejsca zatrudnienia, oraz wyjątek od tej zasady przewidziany dla pracowników delegowanych, Królestwo Belgii utrzymuje, że pracownik, który w sposób stanowiący oszustwo korzysta z tego wyjątku, jest traktowany w sposób korzystniejszy niż inne osoby zatrudnione na terytorium państwa członkowskiego miejsca zatrudnienia.

64 Królestwo Belgii podnosi także, że stosowanie systemu kolizyjnego ustanowionego w rozporządzeniu nr 1408/71 i powtórnego w rozporządzeniu nr 883/2004 zależy jedynie od obiektywnej sytuacji, w której znajduje się zainteresowany pracownik. Tymczasem stosowanie w sposób stanowiący oszustwo art. 12 rozporządzenia nr 883/2004 prowadzi do przyznania ubezpieczonym prawa wyboru z naruszeniem bezwzględnie obowiązującego charakteru norm kolizyjnych.

65 W odniesieniu do ogólnej zasady *fraus omnia corrumpit* Królestwo Belgii, opierając się na orzecznictwie Trybunału, a także na doktrynie, podnosi, że państwo członkowskie nie może przyjąć środków wykonujących rozporządzenia nr 883/2004 i nr 987/2009, które naruszają także ogólną zasadę prawa Unii. Wobec sytuacji o charakterze oszukańczym organy i sądy krajowe powinny zatem być upoważnione do przyjmowania natychmiastowych środków zaradczych.

66 W odniesieniu w szczególności do zarzutu dotyczącego naruszenia decyzji A1 Królestwo Belgii, odsyłając do wyroku z dnia 8 lipca 1992 r., Knoch (C-102/91, EU:C:1992:303), podnosi, że decyzja ta nie stanowi aktu o charakterze normatywnym i że w konsekwencji nieprzestrzeganie tej decyzji nie może być przedmiotem skargi o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.

67 W odniesieniu do zarzutu dotyczącego naruszenia art. 11 i 12 rozporządzenia nr 883/2004 Królestwo Belgii utrzymuje, że organy i sądy belgijskie są upoważnione w ramach prawidłowego stosowania rozporządzeń nr 883/2004 i nr 987/2009 do odmowy „przyznania korzyści oferowanej” przez art. 12 rozporządzenia nr 883/2004, w przypadku gdy na korzyść te powołano się w sposób stanowiący oszustwo. W tym względzie Królestwo Belgii odwołuje argument podniesiony przez Komisję, zgodnie z którym istnienie procedur dialogu i concyliacji oraz wiążąca moc zaświadczeń A1 uniemożliwia stosowanie zasady *fraus omnia corrumpit*.

68 W odniesieniu do ewentualnego naruszenia zasady, zgodnie z którą beneficjenci rozporządzenia nr 883/2004 podlegają ustawodawstwu tylko jednego państwa członkowskiego, Królestwo Belgii utrzymuje, że jest możliwe, iż w przypadku oszustwa instytucja rzekomo państwa nigdy nie wydała wspomnianego zaświadczenia A1, że pracownik nie podlega ustawodawstwu tego państwa i że nie korzysta w rzeczywistości z żadnej ochrony w zakresie zabezpieczenia społecznego. W takim przypadku nie dochodzi do istotnego naruszenia tej zasady. Poza tym stanowiące oszustwo rozważania prowadzą do nieuczciwej konkurencji i dumpingu socjalnego. Tak więc stosowanie art. 23 i 24 ustawy programowej gwarantuje „prawo do zaświadczeń zabezpieczenia społecznego i korzyści socjalnych” w rozumieniu art. 34 ust. 2 Karty

praw podstawowych Unii Europejskiej.

69 Nawet gdyby dana osoba podlegała już zabezpieczeniu społecznemu państwa członeckiego instytucji wydającej, podleganie belgijskiemu systemowi zabezpieczenia społecznego nie prowadziłoby do podwójnego opodatkowania, zważywszy, że art. 6 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 987/2009 przewiduje wyłączenie, że w przypadku rozbieżności pomiędzy państwami członkowskimi co do określenia ustawodawstwa właściwego dana osoba podlega tymczasowo ustawodawstwu jednego z tych państw członkowskich. W tym przypadku zastosowanie znajduje najpierw ustawodawstwo państwa członkowskiego, w którym osoba rzeczywiście wykonuje działalność gospodarczą, pod warunkiem że wykonuje ją tylko w jednym państwie członkowskim.

70 W odniesieniu do zarzutu dotyczącego naruszenia art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 987/2009 Królestwo Belgii stwierdza, że z uwagi na to, iż stosowanie systemu kolizyjnego ustanowionego w rozporządzeniu nr 883/2004 zależy od obiektywnej sytuacji, w której znajduje się zainteresowany pracownik, w przypadku gdy właściwe organy lub sądy belgijskie stwierdzą, że zaświadczenie A1 jest fałszywe lub że stanowiłoby oszustwo zachowania doprowadziły do wydania takiego dokumentu, domniemanie zgodności z prawem przynależności do systemu zabezpieczenia społecznego pracowników delegowanych należy uznać za obalone.

71 Poza tym zdaniem Królestwa Belgii Trybunał nie wypowiedział się jeszcze w kwestii tego, czy takie dokumenty wiążą w sposób bezwzględny instytucje zabezpieczenia społecznego i sądy państwa członkowskiego, do którego są oddelegowani pracownicy, nawet jeżeli dokumenty są fałszywe lub zostały uzyskane w sposób stanowiący oszustwo. Państwo to jest zatem zdania, że w przypadku gdy zostało dowiedzione, że zaświadczenia A1 zostały uzyskane w sposób stanowiący oszustwo, dokumenty te nie powinny korzystać z domniemania zgodności z prawem przynależności do systemu zabezpieczenia społecznego pracowników delegowanych, a w konsekwencji wiążą instytucji zabezpieczenia społecznego i sądów państwa członkowskiego, do którego są delegowani pracownicy.

72 Wreszcie w odniesieniu do zarzutu dotyczącego naruszenia procedur dialogu i concyliacji przewidzianych w art. 76 ust. 6 rozporządzenia nr 883/2004 i art. 5 rozporządzenia nr 987/2009 Królestwo Belgii podważa argument podniesiony przez Komisję, zgodnie z którym korzystanie z tych procedur jest jedynym instrumentem, którego można użyć w przypadku oszustwa, z wyłączeniem innych instrumentów, ponieważ równoległe stosowanie procedur dialogu i concyliacji jest wykluczone.

73 W replice Komisja powtarza zarzuty podniesione w skardze i podtrzymuje twierdzenie, zgodnie z którym art. 23 i 24 ustawy programowej umożliwiają unieważnienie zaświadczenia A1 w przypadku oszustwa, w zakresie, w jakim stosowanie tych artykułów prowadzi do zmiany ustawodawstwa właściwego.

74 W odniesieniu do ogólnej zasady *fraus omnia corrumpit* Komisja stwierdza, że w wyroku z dnia 10 lutego 2000 r., FTS (C-202/97, EU:C:2000:75, pkt 53) Trybunał wyraził orzeczenie, że państwa członkowskie nie mają uprawnień do decydowania jednostronnie, iż dokument sporządzony przez państwo członkowskie pochodzenia pracownika delegowanego jest obciążony oszustwem.

75 W odniesieniu do zarzutu dotyczącego naruszenia art. 11 ust. 1 i art. 12 rozporządzenia nr 883/2004 Komisja podnosi, że art. 6 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 987/2009, wbrew twierdzeniom Królestwa Belgii, ma zastosowanie do przypadków, w których nie zostało jeszcze określone właściwe ustawodawstwo właściwe. Celem tego przepisu jest zapewnienie danym osobom tymczasowego objęcia systemem zabezpieczenia społecznego i nienakładanie obowiązku

objęcia drugim systemem zabezpieczenia społecznego z naruszeniem art. 11 ust. 1 i art. 12 rozporządzenia nr 883/2004.

76 W odniesieniu do zarzutu dotyczącego naruszenia art. 76 ust. 6 rozporządzenia nr 883/2004 i art. 5 rozporządzenia nr 987/2009 Komisja wyjaśnia, że jej skarga ma na celu nie uniemożliwienie Królestwu Belgii zwalczania nadużyć i stanowiących oszustwo zachowań, ale zapewnienie przestrzegania procedur wprowadzonych przez rozporządzenie nr 883/2004 i nr 987/2009. Tymczasem przypisując sobie – poprzez uchwalenie art. 23 i 24 ustawy programowej – prawo do jednostronnego wydania decyzji o objęciu ustawodawstwem belgijskim pracowników delegowanych na tej podstawie, że jego w pełni inspektorzy i instytucje zabezpieczenia społecznego „potwierdzili” lub „udowodnili” przypadek oszustwa, Królestwo Belgii naruszyło te rozporządzenia, w tym zasadę lojalnej współpracy, która – jako ogólna zasada – znajduje zastosowanie nawet w przypadku oszustwa lub nadużycia.

77 Wreszcie w odniesieniu do decyzji A1 Komisja przypomina, że decyzja ta uszczegóławia zasady ustanowionej w art. 76 rozporządzenia nr 883/2004 i w art. 5 rozporządzenia nr 987/2009 procedury dialogu i koncyliacji. Artykuł 23 ustawy programowej przypomina skądinąd konieczność przestrzegania wspomnianej procedury. Niemniej jednak zdaniem Komisji jednostronne prawo, jakie przepis ten, wraz z art. 24 tej ustawy, przyznaje instytucjom belgijskim, pozwala w pełni Królestwu Belgii na nieprzestrzeganie zasad tej procedury, uszczegółowionych w decyzji A1.

78 W duplice Królestwo Belgii podważa w szczególności dokonany przez Komisję interpretacyjny art. 6 ust. 1 rozporządzenia nr 987/2009. Zdaniem tego państwa członkowskiego z tekstu samego tego przepisu nie wynika, że może być on stosowany tylko w przypadku, gdy nie zostało jeszcze określone żadne ustawodawstwo w państwie. Przepis ten znajduje zastosowanie w przypadku rozbieżności pomiędzy instytucjami lub władzami dwóch lub więcej państw członkowskich co do określenia ustawodawstwa państwowego. Tymczasem kiedy w państwie organy lub sądy chcą stosować art. 23 i 24 ustawy programowej, czyli w rzadkich przypadkach, w których zostało dowiedzione oszustwo, hipotetycznie wystąpi rozbieżność co do w państwowego ustawodawstwa.

Ocena Trybunału

79 W odniesieniu do zarzutów dotyczących naruszenia art. 11 i art. 12, a także art. 76 ust. 6 rozporządzenia nr 883/2004 oraz art. 5 rozporządzenia nr 987/2009, należy na wstępie stwierdzić, że przepisy rozporządzenia nr 883/2004 określające ustawodawstwo państwowe zmierzają w szczególności do tego, by dane osoby podlegały systemowi zabezpieczenia społecznego jednego państwa członkowskiego, tak aby uniknąć zbiegu państwowych ustawodawstw i komplikacji, jakie mogły z niego wyniknąć. Zasada ta została wyrażona w art. 11 ust. 1 tego rozporządzenia (zob. analogicznie wyroki: z dnia 12 czerwca 2012 r., Hudzinski i Wawrzyniak, C-611/10 i C-612/10, EU:C:2012:339, pkt 41; a także z dnia 12 lutego 2015 r., Bouman, C-114/13, EU:C:2015:81, pkt 33).

80 Artykuł 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004 przewiduje, że ustawodawstwem państwowym dla pracownika delegowanego jest ustawodawstwo, w warunkach przewidzianych w tym przepisie, państwa członkowskiego, w którym pracodawca tego pracownika zwykle wykonuje swoją działalność zawodową, a nie ustawodawstwo państwa członkowskiego, do którego osoba ta została delegowana.

81 W państwie organy państwa członkowskiego, w którym pracodawca wykonuje zwykle działalność, wystawiają pracownikowi delegowanemu zaświadczenie A1, którego celem jest poświadczanie, że pracownik ten jest ubezpieczony w tym państwie członkowskim.

82 Artykuł 5 ust. 1 rozporządzenia nr 987/2009 stanowi, w odniesieniu do wartości prawnej dokumentów wydanych przez instytucję państwa członkowskiego do celów stosowania rozporządzeń nr 883/2004 i nr 987/2009 stanowiących powiadczenie sytuacji danej osoby oraz dowodów potwierdzających, na podstawie których zostały wydane te dokumenty, że wspomniane dokumenty są akceptowane przez instytucje pozostałych państw członkowskich tak długo, jak długo nie zostaną wycofane lub uznane za nieważne przez państwo członkowskie, w którym zostały wydane.

83 Na mocy art. 76 ust. 6 rozporządzenia nr 883/2004 w przypadku trudności z wykadni lub stosowaniem tego rozporządzenia, które mogłyby zagrazać prawom objętej nim osoby, instytucja w państwie państwa członkowskiego lub państwa członkowskiego zamieszkania zainteresowanego skontaktuje się z instytucją zainteresowanego państwa członkowskiego. Jeżeli w rozsądnym terminie nie uda się znaleźć rozwiązania, zainteresowane władze mogą poprosić o interwencję Komisji Administracyjnej.

84 Należy stwierdzić, że art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004 powtarza co do zasady treść art. 14 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 1408/71. Tymczasem ponieważ rozporządzenie nr 883/2004 podtrzymuje zasadę podlegania pracownika delegowanego ustawodawstwu państwa, w którym pracodawca wykonuje zwykle swoje działania, a cele wspomnianych regulacji są takie same, należy powołać się poprzez analogię na orzecznictwo Trybunału dotycząc rozporządzenia nr 1408/71.

85 Zgodnie z tym orzecznictwem w państwie instytucja państwa członkowskiego, w którym pracodawca zwykle wykonuje swoje działania, deklaruje w certyfikacie A1, że w państwie dla niej system zabezpieczenia społecznego będzie nadal znajdować zastosowanie do pracowników delegowanych w okresie obejmującym delegowanie. W ten sposób, stosownie do zasady, zgodnie z którą pracownicy winni należeć wyłącznie do jednego systemu zabezpieczenia społecznego, zaświadczanie A1 bezwzględnie zakłada, iż system zabezpieczenia społecznego państwa członkowskiego, do którego pracownik jest delegowany, nie może mieć zastosowania (zob. podobnie wyroki: z dnia 10 lutego 2000 r., FTS, C-202/97, EU:C:2000:75, pkt 49; z dnia 26 stycznia 2006 r., Herbosch Kiere, C-2/05, EU:C:2006:69, pkt 21).

86 Przewidziana w art. 4 ust. 3 zasada lojalnej współpracy oraz cele wyznaczone w art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004 i w art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 987/2009 doznająby naruszenia, gdyby państwo członkowskie, do którego są oddelegowani pracownicy, uchwaliło ustawodawstwo zezwalające jego instytucjom na uznanie w sposób jednostronny, iż nie są one związane informacjami zawartymi w zaświadczaniu i poddanie tych pracowników jego własnemu systemowi zabezpieczenia społecznego (zob. podobnie wyroki: z dnia 10 lutego 2000 r., FTS, C-202/97, EU:C:2000:75, pkt 52; z dnia 26 stycznia 2006 r., Herbosch Kiere, C-2/05, EU:C:2006:69, pkt 23 i z dnia 6 lutego 2018 r., Altun i in., C-359/16, EU:C:2018:63, pkt 38).

87 W konsekwencji zaświadczanie A1, w zakresie, w jakim wprowadza domniemanie prawdziwości przynależności pracowników delegowanych do systemu zabezpieczenia społecznego państwa członkowskiego, w którym przedsiębiorstwo delegujące tych pracowników ma swoje siedzibę, jest wyłącznie co do zasady dla instytucji w państwie państwa członkowskiego, do którego delegowani są jego pracownicy (zob. podobnie wyroki: z dnia 10 lutego 2000 r., FTS, C-202/97, EU:C:2000:75, pkt 53; z dnia 26 stycznia 2006 r., Herbosch Kiere, C-2/05, EU:C:2006:69, pkt 24, a także z dnia 27 kwietnia 2017 r., A-Rosa Flussschiff, C-620/15, EU:C:2017:309, pkt 41).

88 Odwrotne rozwiązanie naruszałoby zasadę przynależności pracowników najemnych wyłącznie do jednego systemu zabezpieczenia społecznego, jak również zasadę

przewidywalności w państwowego systemu, a tym samym pewności prawa. W istocie bowiem w przypadkach trudno jest w ustaleniu państwowego systemu każda z państwowych instytucji obu zaangażowanych państw członkowskich mogłaby – ze szkody dla pracowników, których sprawa dotyczy – uznać, iż państwowy jest jej system zabezpieczenia społecznego (zob. wyroki: z dnia 26 stycznia 2006 r., *Herbosch Kiere*, C-2/05, EU:C:2006:69, pkt 25 i także z dnia 27 kwietnia 2017 r., *A Rosa Flussschiff*, C-620/15, EU:C:2017:309, pkt 42).

89 Jednakże zasada lojalnej współpracy, wyrażona w art. 4 ust. 3 TUE, nakazuje państwowej instytucji państwa członkowskiego, która wydała zażalenie A1, przeprowadzenie prawidłowej oceny istotnych faktów w celu stosowania przepisów odnoszących się do określenia ustawodawstwa państwowego w dziedzinie zabezpieczenia społecznego, a tym samym zapewnienia prawidłowości danych zawartych w tym zażaleniu (wyroki: z dnia 27 kwietnia 2017 r., *A Rosa Flussschiff*, C-620/15, EU:C:2017:309, pkt 39 i z dnia 6 lutego 2018 r., *Altun i in.*, C-359/16, EU:C:2018:63, pkt 37).

90 Ponadto do wspomnianej instytucji należy ponowne rozważenie zasadności wydania zażalenia A1 i ewentualnie jego cofnięcie, jeżeli państwowa instytucja państwa członkowskiego, do którego delegowano pracowników, wyraża wątpliwości co do prawidłowości faktów będących podstawą wydania wspomnianego dokumentu, a tym samym w szczególności figurujących tam danych, ponieważ nie odpowiadają one wymogom art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004 (zob. podobnie wyrok z dnia 6 lutego 2018 r., *Altun i in.*, C-359/16, EU:C:2018:63, pkt 43 i przytoczone tam orzecznictwo).

91 Gdy danym instytucjom nie udało się osiągnąć porozumienia, w szczególności w zakresie oceny określonego stanu faktycznego, mogą zwrócić się w tej sprawie do Komisji Administracyjnej (zob. podobnie wyrok z dnia 6 lutego 2018 r., *Altun i in.*, C-359/16, EU:C:2018:63, pkt 44 i przytoczone tam orzecznictwo).

92 W przypadku gdy komisja ta nie zdoła pogodzić punktów widzenia państwowych instytucji w przedmiocie ustawodawstwa państwowego w danej sprawie, państwo członkowskie, do którego zostali delegowani dani pracownicy – i bez szkody dla ewentualnych sądowych dróg odwołania istniejących w państwie członkowskim instytucji wydającej zażalenie – może wszcząć postępowanie w sprawie naruszenia zobowiązań państwa członkowskiego zgodnie z art. 259 TFUE w celu umożliwienia Trybunałowi zbadania przy okazji takiej skargi kwestii ustawodawstwa państwowego w odniesieniu do takich pracowników, a tym samym prawidłowości danych zawartych w zażaleniu A1 (zob. podobnie wyrok z dnia 6 lutego 2018 r., *Altun i in.*, C-359/16, EU:C:2018:63, pkt 45).

93 Tym samym, w razie nawet oczywistego braku w ocenie warunków stosowania rozporządzenia 883/2004, i nawet gdyby okazało się, że okoliczności zażalenia przez danych pracowników pracy w sposób oczywisty nie podlegają zakresowi przedmiotowemu stosowania przepisu, na którego podstawie wydano certyfikat A1, konieczne jest postępowanie zgodnie z procedurą, jaką należy stosować w celu rozwiązania ewentualnych rozbieżności pomiędzy instytucjami zainteresowanych państw członkowskich dotyczących ważności lub prawdziwości zażalenia A1 (wyrok z dnia 6 lutego 2018 r., *Altun i in.*, C-359/16, EU:C:2018:63, pkt 46 i przytoczone tam orzecznictwo).

94 Jeżeli byliby dopuszczalne, by państwo członkowskie, do którego pracownik został oddelegowany, mogło uchwalić ustawodawstwo zezwalające jego państwowym instytucjom na jednostronne uznanie zażalenia A1 za nieważne poprzez skierowanie skargi do sądu tego samego państwa członkowskiego, system oparty na lojalnej współpracy pomiędzy państwowymi instytucjami państw członkowskich mógłby zostać podważony. Zażalenie A1, do momentu jego cofnięcia lub stwierdzenia nieważności, obowiązuje co do zasady w ramach wewnętrznego

porz?dku prawnego pa?stwa cz?onkowskiego, do którego dani pracownicy zostali oddelegowani, a tym samym jest wi???cy dla jego instytucji (zob. podobnie wyrok z dnia 26 stycznia 2006 r., Herbosch Kiere, C?2/05, EU:C:2006:69, pkt 30, 31).

95 W konsekwencji ustawodawstwo takie jak art. 23 i 24 ustawy programowej, które zezwala w?a?ciwym organom Królestwa Belgii na jednostronne poddanie pracownika ustawodawstwu belgijskiemu w dziedzinie zabezpieczenia spo?ecznego, sprzeciwia si? ustanowionej w art. 11 ust. 1 rozporz?dzenia nr 883/2004 zasadzie obj?cia pracowników najemnych tylko jednemu systemowi zabezpieczenia spo?ecznego, a tak?e zasadzie pewno?ci prawa, która wymaga w szczególno?ci, by przepisy prawa by?y jasne, precyzyjne i przewidywalne co do ich skutków, w szczególno?ci w przypadku gdy mog? one mie? niekorzystne konsekwencje wobec jednostek i przedsi?biorstw (zob. podobnie w szczególno?ci wyrok z dnia 12 grudnia 2013 r., Test Claimants in the Franked Investment Income Group Litigation, C?362/12, EU:C:2013:834, pkt 44 i przytoczone tam orzecznictwo).

96 Poza tym ustawodawstwo takie jak rozpatrywane jest tak?e niezgodne z przepisami rozporz?dze? nr 883/2004 i 987/2009 reguluj?cymi procedur?, jak? nale?y przeprowadzi? w przypadku trudno?ci w wyk?adni lub stosowaniu tych rozporz?dze?, w szczególno?ci w przypadku gdy pa?stwo cz?onkowskie, do którego pracownik zosta? oddelegowany, uznaje, ?e nie zosta?y spe?nione warunki stosowania art. 12 ust. 1 rozporz?dzenia nr 883/2004.

97 Stwierdzenia tego nie mo?e podwa?y? argument Królestwa Belgii, zgodnie z którym organy krajowe tego pa?stwa cz?onkowskiego s? w przypadku stwierdzenia oszustwa upowa?nione do odmowy stosowania art. 12 ust. 1 rozporz?dzenia nr 883/2004.

98 W pierwszej kolejno?ci nale?y stwierdzi?, ?e ?aden przepis tego rozporz?dzenia lub rozporz?dzenia nr 987/2009 nie zawiera upowa?nienia pa?stw cz?onkowskich do jednostronnego ustanowienia w drodze legislacyjnej niemo?no?ci stosowania art. 12 ust. 1 rozporz?dzenia nr 883/2004 w przypadku oszustwa lub nadu?ycia, tak ?e zasada lojalnej wspó?pracy skonkretyzowana w art. 76 ust. 6 rozporz?dzenia nr 883/2004 i w art. 5 rozporz?dzenia nr 987/2009 znajduje zastosowanie nawet w takich przypadkach.

99 Z pewno?ci? zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybuna?u podmioty prawa nie mog? powo?ywa? si? na normy prawa Unii w sposób nosz?cy znamiona oszustwa lub stanowi?cy nadu?ycie, poniewa? Wyra?ona w tym orzecznictwie zasada zakazu oszustw i nadu?y? prawa stanowi ogóln? zasad? prawa Unii, do której przestrzegania s? zobowi?zane podmioty prawa. Stosowanie przepisu prawa Unii nie mo?e bowiem by? rozszerzone na dzia?ania prowadzone w celu stanowi?cego oszustwo lub nadu?ycie korzystania z korzy?ci przewidzianych w prawie Unii (wyrok z dnia 6 lutego 2018 r., Altun i in., C?359/16, EU:C:2018:63, pkt 48, 49 i przytoczone tam orzecznictwo).

100 W tym kontek?cie Trybuna? stwierdzi?, ?e je?eli w ramach przewidzianego w art. 76 ust. 6 rozporz?dzenia nr 883/2004 dialogu instytucja pa?stwa cz?onkowskiego, do którego pracownicy zostali delegowani, przedstawia instytucji wydaj?cej za?wiadczenia A 1 konkretne dowody, pozwalaj?ce przypuszcza?, ?e za?wiadczenia zosta?y uzyskane w sposób stanowi?cy oszustwo, to do drugiej instytucji, zgodnie z zasad? lojalnej wspó?pracy, nale?y ponowne rozpatrzenie zasadno?ci wydania takich za?wiadcze? w ?wietle tych informacji, a w stosownych wypadkach – ich wycofanie (wyrok z dnia 6 lutego 2018 r., Altun i in., C?359/16, EU:C:2018:63, pkt 54).

101 Je?eli ta ostatnia instytucja zaniecha ponownego rozpatrzenia w rozs?dnym terminie, na wspomniane dowody nale?y móc powo?a? si? w ramach post?powania s?dowego zmierzaj?cego do uzyskania orzeczenia s?du pa?stwa cz?onkowskiego, do którego pracownicy zostali delegowani, o nieuwzgl?dnieniu rozpatrywanego za?wiadczenia (wyrok z dnia 6 lutego 2018 r.,

Altun i in., C?359/16, EU:C:2018:63, pkt 55).

102 W takim wypadku s?d krajowy mo?e nie uwzgl?dni? za?wiadcze? A 1 i to do niego nale?y ustalenie, czy osoby podejrzane o delegowanie pracowników na podstawie za?wiadcze? uzyskanych w sposób nosz?cy znamiona oszustwa mog? ponie?? odpowiedzialno?? na podstawie obowi?zuj?cego prawa krajowego (wyrok z dnia 6 lutego 2018 r., Altun i in., C?359/16, EU:C:2018:63, pkt 60).

103 Jednak osoby, którym zarzuca si? w ramach takiego post?powania delegowanie pracowników na podstawie za?wiadcze? uzyskanych w sposób nosz?cy znamiona oszustwa, powinny jednak mie? mo?liwo?? ustosunkowania si? do dowodów, na których opiera si? to post?powanie, z poszanowaniem gwarancji zwi?zanych z prawem do rzetelnego procesu, zanim s?d krajowy postanowi, w stosownym wypadku, o nieuwzgl?dnieniu tych za?wiadcze? i orzeknie o odpowiedzialno?ci tych osób zgodnie z obowi?zuj?cym prawem krajowym (wyrok z dnia 6 lutego 2018 r., Altun i in., C?359/16, EU:C:2018:63, pkt 56).

104 W niniejszej sprawie nale?y stwierdzi?, ?e sporne uregulowanie krajowe nie spe?nia warunków opisanych w pkt 100, 101 niniejszego wyroku.

105 Po pierwsze bowiem uregulowanie to nie przewiduje ?adnego obowi?zku wszcz?cia procedury dialogu i koncyliacji przewidzianej w rozporz?dzeniach nr 883/2004 i 987/2009. Po drugie rzeczne uregulowanie nie ogranicza si? do przyznania wy??cznie s?dowi krajowemu uprawnienia do stwierdzenia oszustwa i nieuwzgl?dnieniu z tego powodu za?wiadczenia A 1, lecz przewiduje, ?e belgijskie instytucje zabezpieczenia spo?ecznego i belgijscy inspektorzy socjalni, poza jakimkolwiek post?powaniem s?dowym, decyduj? o obj?ciu pracowników delegowanych belgijskim ustawodawstwem w dziedzinie zabezpieczenia spo?ecznego.

106 W drugiej kolejno?ci – zgodnie z utrwalonym orzecznictwem pa?stwo cz?onkowskie nie mo?e powo?ywa? si? na okoliczno??, ?e inne pa?stwa cz?onkowskie równie? uchybi?y zobowi?zaniom, które na nich ci???, w celu usprawiedliwienia w?asnego uchybienia w zakresie wykonania swoich zobowi?za? wynikaj?cych z traktatu. W unijnym porz?dku prawnym ustalonym traktatem FUE wdra?anie prawa unijnego przez pa?stwa cz?onkowskie nie mo?e by? bowiem uzale?nione od przes?anki wzajemno?ci. Artyku?y 258 TFUE i 259 TFUE przewiduj? odpowiednie ?rodki zaskar?enia na wypadek, gdy pa?stwa cz?onkowskie uchybi? wynikaj?cym z traktatu FUE zobowi?zaniom (wyrok z dnia 19 listopada 2009 r., Komisja/Finlandia, C?118/07, EU:C:2009:715, pkt 48 i przytoczone tam orzecznictwo).

107 W trzeciej kolejno?ci, w odniesieniu do argumentu, zgodnie z którym ramy prawne dotycz?ce wycofania za?wiadcze? A1 s? bardzo podstawowe i fragmentaryczne, tak ?e pa?stwa cz?onkowskie doznaj? trudno?ci, podczas gdy powinny przyj?? natychmiastowe ?rodki w celu ukarania oszustwa, nale?y stwierdzi?, ?e nie jest wykluczone, i? procedura wspó?pracy i koncyliacji nie zawsze funkcjonuje w sposób zadowalaj?cy i bez przeszkód w praktyce, jednak?e pa?stwa cz?onkowskie nie mog? uzasadnia? nieprzestrzegania ci???cych na nich na mocy prawa Unii zobowi?za? ewentualnymi trudno?ciami w uzyskaniu niezb?dnych informacji lub brakami we wspó?pracy mi?dzy ich w?a?ciwymi organami (zob. podobnie wyrok z dnia 6 czerwca 2013 r., Komisja/Belgia, C?383/10, EU:C:2013:364, pkt 53 i przytoczone tam orzecznictwo).

108 W czwartej kolejno?ci, w odniesieniu do argumentu przytoczonego przez Królestwo Belgii, zgodnie z którym nawet w przypadku gdy dana osoba podlega ju? systemowi zabezpieczenia spo?ecznego pa?stwa cz?onkowskiego instytucji wystawiaj?cej, poddanie belgijskiemu systemowi zabezpieczenia spo?ecznego nie prowadzi to do podwójnego opodatkowania, poniewa? zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. a) rozporz?dzenia nr 987/2009 dana osoba podlega?aby tymczasowo ustawodawstwu pa?stwa cz?onkowskiego, w którym rzeczywi?cie wykonuje prac? najemn? lub

prac? na w?asny rachunek, nale?y stwierdzi?, ?e taka wyk?adnia sprawa?aby, ?e przepisy art. 5 ust. 2–4 tego rozporz?dzenia by?yby bezprzedmiotowe. Wobec bowiem dokumentu wystawionego zgodnie z art. 5 ust. 1 wspomnianego rozporz?dzenia procedur? przewidzian? w art. 5 ust. 2–4 tego samego rozporz?dzenia nale?y stosowa? w przypadku rozbie?no?ci co do tego dokumentu pomi?dzy w?a?ciwymi organami poszczeg?lnych pa?stw cz?onkowskich, przy czym w takim przypadku wykluczone jest stosowanie art. 6 rozporz?dzenia nr 987/2009.

109 W tych okoliczno?ciach nale?y uwzgl?dni? zarzuty Komisji dotycz?ce uchybienia przez Kr?lestwo Belgii zobowi?zaniom pa?stwa cz?onkowskiego, jakie nim ci??? na mocy art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 i art. 76 ust. 6 rozporz?dzenia nr 883/2004, a tak?e art. 5 rozporz?dzenia nr 987/2009.

110 W odniesieniu do zarzutu dotycz?cego naruszenia decyzji A1 nale?y stwierdzi?, ?e z utrwalonego orzecznictwa wynika, i? taka decyzja, o ile mo?e by? pomocna dla instytucji zabezpieczenia spo?ecznego zobowi?zanych do stosowania prawa Unii w tej dziedzinie, o tyle nie mo?e ona zobowi?za? tych instytucji do przyjmowania pewnych metod lub interpretacji, w przypadku gdy stosuj? one przepisy Unii (wyroki: z dnia 8 lipca 1992 r., Knoch, C?102/91, EU:C:1992:303, pkt 52; a tak?e z dnia 1 pa?dziernika 1992 r., Grisvard i Kreitz, C?201/91, EU:C:1992:368, pkt 25).

111 W konsekwencji, poniewa? decyzja A1 jest pozbawiona charakteru normatywnego, nie mo?na zarzuca? Kr?lestwu Belgii, ?e naruszy?o t? decyzj? poprzez uchwalenie art. 23 i 24 ustawy programowej.

112 W tych okoliczno?ciach nale?y oddali? jako bezzasadny zarzut dotycz?cy naruszenia decyzji A1.

113 W ?wietle powy?szych rozwa?a? nale?y stwierdzi?, ?e poprzez uchwalenie art. 23 i 24 ustawy programowej Kr?lestwo Belgii uchybi?o zobowi?zaniom, jakie nim ci??? na mocy art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 i art. 76 ust. 6 rozporz?dzenia nr 883/2004, a tak?e art. 5 rozporz?dzenia nr 987/2009.

W przedmiocie koszt?w

114 Zgodnie z art. 138 § 1 regulaminu post?powania kosztami zostaje obci??ona, na ??danie strony przeciwnej, strona przegrywaj?ca spraw?. Poniewa? Komisja wnios?a o obci??enie Kr?lestwa Belgii kosztami, a uchybienie co do zasady zosta?o stwierdzone, nale?y obci??y? to pa?stwo cz?onkowskie kosztami post?powania.

Z powy?szych wzgl?d?w Trybuna? (pi?ta izba) orzeka, co nast?puje:

1) **Poprzez uchwalenie art. 23 i 24 ustawy programowej z dnia 27 grudnia 2012 r. Kr?lestwo Belgii uchybi?o zobowi?zaniom, jakie nim ci??? na mocy art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 i art. 76 ust. 6 rozporz?dzenia (WE) nr 883/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji system?w zabezpieczenia spo?ecznego, zmienionego rozporz?dzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 465/2012 z dnia 12 maja 2012 r., a tak?e art. 5 rozporz?dzenia (WE) nr 987/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 wrze?nia 2009 r. dotycz?cego wykonywania rozporz?dzenia (WE) nr 883/2004.**

2) **W pozosta?ym zakresie skarga zostaje oddalona.**

3) **Królestwo Belgii zostaje obciążone kosztami postępowania.**

Podpisy

* Język postępowania: francuski.